

שמירת הלשון

איסורים והיתרים בדיני קבלת לשון הרע - לשון הרע ז, א-ג

הרב חיים סבתו

חפץ חיים, הלכות לשון הרע כלל ז, סעיפים א-ג

חלק ראשון: הלכות איסורי לשון הרע, כלל ז, א'

אסור קבלת לשון הרע הוא אפלו אם המספר מספר את הדברים בפרסום (א) לפני כמה אנשים, אף על פי כן אין להחליט מחמת זה, שהדבר אמת, רק יש להשומעים לחוש לזה ולחקור את הדבר, ואם יתברר להם, שהדבר אמת, יוכיחוהו על זה.

חלק ראשון: הלכות איסורי לשון הרע, כלל ז, ב'

אין שום היתר להאמין בלשון הרע, אפלו אם המספר ספר עליו (ב) הלשון הרע בפניו, כיון שלא שמענו הודאה על זה מפי הנדון, וכל שכן אם אין מספר עתה בפניו, רק אומר, שהיה אומר את הדברים אלו בפניו, דאסור להאמינו מטעם זה, ובעונותינו הרבים, העולם נכשלין בזה מאד. (ג) ואפלו אם הוא שותק עתה, בשעה שאומרים עליו הדברי גנות בפניו, אפלו הכי (אף על פי כן) אין לקח מזה שום ראיה להחליט, שהדבר אמת, ואפלו אם טבעו תמיד, שלא לשתק, כשאומרים לו דבר, שלא כרצונו, ובזו הפעם הוא שותק, כי אולי נתגבר עתה על טבעו וגמר בדעתו, שלא לענות על ריב, או מפני שראה, שבודאי יאמינו יותר לדברי המספר מלדבריו, כמנהג הרע של העולם, שמשכם אצלם, שאם רק יספר את הדברים בפניו, אפלו אם השכנגד יכחישנו מאה פעמים, לא יאמינו לו שוב, ולכך הסכים אז בנפשו, שטוב יותר לשתק על זה ולהיות מהנעלבים, על כן אסור לקח ראיה מזה להחליט, שהדבר אמת.

חלק ראשון: הלכות איסורי לשון הרע, כלל ז, ג'

כשם שאסור לקבל לשון הרע, אם שמע מאחד, כן הדיו, (ד) אפלו אם שמע משנים או יותר, ולא מבועי (ואין צריך לומר) בדבר, (ה) שנעשו רשעים על ידי ספורם, בודאי אין להאמינם, אם ספרו לו, כיון דאפלו לפי דבריהו, שפלוני עשה שלא כהגו, עברו על לאו ד"לא תלה רכיל", שהוא אפלו על אמת, אם כן רשעים הם, איה נאמינם על ישראל זה, שהוא בחזקת כשר גמור לעת עתה? דהחשוד על לאו דלשון הרע, חשוד לשקר ולהחליף ולהוסיף, ומה בכך שהם תרי, אפלו הרבה יותר, קשר רשעים אין מן המנון, אלא אפלו אם הוא דבר, שאין נעשו רשעים על ידי ספורם, אם האמת אתם, אפלו הכי (ו) אסור לקבל דבריהם (ז) ולהאמינם בהחלטה, דאין חל שם עדות, אפלו על שנים יותר, אלא בבית דין, אבל חוץ לבית דין לא, דאפלו אם יאמרו שקר, אינם נקראים עדי שקר, כי אם מוציא שם רע בעלמא, וכדאיתא, בספר מצות קטן לא תעשה רל"ה, וכל זה להחליט, אבל לחוש מתר, אפלו אם לא שמע רק מאחד וכנ"ל.

כל הזכויות שמורות ©